

**Y Pwyllgor Deddfwriaeth,
Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad**

**Legislation, Justice and
Constitution Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddDCC@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddDCC
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddLJC@senedd.wales
senedd.wales/SeneddLJC
0300 200 6565

Hannah Blythyn AS

Y Dirprwy Weinidog Partneriaeth Gymdeithasol

22 Medi 2022

Annwyl Hannah

Craffu ar y Bil Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru)

Diolch i chi am gytuno i ymddangos gerbron y Pwyllgor ar 12 Medi fel yr Aelod sy'n gyfrifol am y Bil Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru).

Yn sgil atal busnes y Senedd dros dro oherwydd marwolaeth Ei Mawrhydi y Frenhines Elizabeth II, rydym wedi penderfynu peidio ag aildrefnu'r sesiwn, ac yn hytrach ceisio tystiolaeth ysgrifenedig gennych chi am y Bil.

Mae rhestr o gwestiynau yn yr Atodiad. Byddwn yn ddiolchgar o gael eich ymateb iddynt erbyn 14 Hydref 2022.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies

Cadeirydd

Atodiad

Cyffredinol

1. A ydych yn fodlon bod holl ddarpariaethau'r Bil fel y'i cyflwynwyd yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd?
2. A oes unrhyw faterion hawliau dynol yn codi o'r Bil?
3. Roedd y Bil drafft yn cynnwys dyletswydd gwaith teg ar Weinidogion Cymru i osod amcanion gwaith teg, cymryd camau i gyflawni'r rhain, ac adrodd yn flynyddol ar gynnydd. Pam nad yw'r cynigion hyn wedi'u cynnwys yn y Bil sydd wedi'i gyflwyno i'r Senedd? A yw'r elfennau hyn o'r Bil drafft wedi'u dileu oherwydd y cyfyngiadau ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd?
4. A allwch nodi pam mae Llywodraeth Cymru wedi dewis cyflwyno deddfwriaeth mewn perthynas â phartneriaeth gymdeithasol, gwaith teg a chaffael cyhoeddus sy'n gyfrifol yn gymdeithasol yn lle dilyn dull anstatudol?
5. Ysgrifennodd Llywodraeth Cymru at Lywodraeth y DU a gweinyddiaethau datganoledig eraill am y Bil hwn gan ei fod yn dod o dan y Fframwaith Cyffredin Caffael Cyhoeddus. A wnaeth unrhyw un o weinyddiaethau eraill y DU fynegi pryderon ichi am y Bil? Os felly, beth oedd eu pryderon a sut y gwnaethoch ymateb?

Perthynas â Bil Caffael Llywodraeth y DU

6. Cadarnhaodd y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol y byddai Llywodraeth Cymru yn defnyddio Bil Caffael Llywodraeth y DU i ddiwygio prosesau caffael cyhoeddus ym mis Awst 2021. Mewn llythyr gan y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol ar 1 Medi, dywed y Gweinidog:

"Byddai ymgorffori'r Bil Caffael o fewn y Bil SPPP yn golygu newid cwrmpas y Bil SPPP, gan y byddai'n cael ei newid i fod yn Fil Caffael yn bennaf ac yn symud ei ffocws oddi wrth Bartneriaethau Cymdeithasol. Hefyd, mae'r ddau Fil yn anelu at gyflawni gwahanol bethau - mae'r Bil Caffael yn canolbwyntio ar y prosesau sy'n gosod y seiliau ar gyfer caffael, tra bo'r Bil SPPP yn canolbwyntio ar sicrhau bod ein gweithgareddau caffael yn arwain at ganlyniadau sy'n gymdeithasol gyfrifol."

O ran llythyr y Gweinidog Cyllid atom ar 1 Medi, pam y byddai newid cwrmpas y Bil i gynnwys prosesau caffael yn broblem, yn enwedig pe bai'n adlewyrchu'r hyn a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU ac yn arwain at ddeddfwriaeth ddwyieithog fwy hygrych?

7. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi mai un o amcanion y Bil yw "gwella'r cysylltiad rhwng prosesau caffael a sicrhau canlyniadau drwy reoli contractau." Onid yw'r datganiad hwn yn awgrymu bod tebygrwydd rhwng y Biliau ac y gallai fod wedi bod yn fuddiol cyfuno'r ddau ohonynt?
8. A wnaethoch ystyried Bil Caffael ar wahân gan Lywodraeth Cymru, yn adlewyrchu darpariaethau ym Mil Llywodraeth y DU a fyddai wedi galluogi Aelodau o'r Senedd i graffu, a fyddai'n cyd-fynd â'r Bil Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael?
9. Roedd llythyr y Gweinidog dyddiedig 1 Medi hefyd yn cyfeirio at yr angen am gysondeb o ran arferion caffael. Mae Bil y DU yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru lunio is-ddeddfwriaeth. Pam y gellir sicrhau cysondeb drwy weithredu is-ddeddfwriaeth ar wahân yng Nghymru a Lloegr, ond nid deddfwriaeth sylfaenol ar wahân?
10. A allwch roi crynodeb o sut mae'r Bil hwn yn rhyngweithio â deddfwriaeth Llywodraeth y DU, a sut mae deddfwriaeth Llywodraeth y DU wedi effeithio ar y gwaith o ddatblygu'r Bil hwn?

Hygyrchedd

11. Un o'r egwyddorion a osodwyd gan y Cwnsler Cyffredinol yw anelu at gyfraith glir a hygyrch ar y llyfr statud yng Nghymru. Os caiff y Bil hwn a Bil Caffael Llywodraeth y DU eu pasio, bydd cyfraith caffael sy'n gymwys i ddinasyddion Cymru yn cael ei chynnwys yn Neddfau'r Senedd a Senedd y DU. Pam nad yw Llywodraeth Cymru wedi cadw at ei hegwyddorion ei hun o ddeddfwriaeth glir a hygyrch?
12. Mae adran 17 o'r Bil yn darparu bod yn rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r Cyngor Partneriaeth Gymdeithasol "wrth wneud penderfyniadau o natur strategol" ynghylch y camau rhesymol i'w cymryd i gyflawni eu hamcanion llesiant o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015. Mewn **tystiolaeth ysgrifenedig i'r Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol**, mae Archwilio Cymru o'r farn y gellid egluro'r ymadrodd "penderfyniadau o natur strategol" ar wyneb y Bil, gan "n[a]d yw'n ymddangos yn gwbl briodol i Weinidogion Cymru fod yn rhoi arweiniad iddynt eu hunain ar ddehongli'r ymadrodd hwn." A ydych wedi ystyried egluro'r ymadrodd hwn ar wyneb y Bil?
13. Bydd adran 20 y Bil yn diwygio adran 4 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 drwy roi 'gwaith teg' yn lle 'gwaith addas' yn y nod presennol "Cymru ffyniannus". Yn y **dystiolaeth ysgrifenedig i'r Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol**, nododd yr Athro Alan Felstead fod y Memorandwm Esboniadol sydd ynghlwm wrth y Bil a gyflwynwyd yn awgrymu y bydd hyn yn golygu bod 'gwaith teg yn cymryd ei ystyr arferol', er bod gan y term ystyr penodol iawn sydd wedi'i dderbyn gan

Llywodraeth Cymru. A ydych yn credu y bydd absenoldeb y diffiniad derbyniol hwn yn y Bil hwn yn cael unrhyw effaith ar hygyrchedd ac eglurder gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol?

Pwerau i wneud is-ddeddfwriaeth

14. A ydych yn fodlon bod y Bil yn taro'r cydbwysedd cywir o ran darparu manylion ar wyneb y Bil yn erbyn rhoi pwerau llunio rheoliadau i Weinidogion Cymru?
15. Mae adran 32 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyhoeddi cod ymarfer ("y cod allanoli gwasanaethau cyhoeddus a'r gweithlu") ynghylch materion cyflogaeth a phensiynau sy'n ymwneud ag allanoli gwasanaethau cyhoeddus. Bydd y "cymalau gweithlu cymdeithasol cyhoeddus" yn cael eu cynnwys fel rhan o'r cod hwnnw. Mae adrannau eraill (fel adran 33) hefyd yn darparu bod yn rhaid i'r cod a gyhoeddir o dan adran 32 gynnwys cymalau contract enghreifftiol, a fydd yn sail i nodau'r Bil o ran sicrhau caffael cyhoeddus sy'n gymdeithasol gyfrifol. Bydd y cod ymarfer felly yn chwarae rhan ganolog. Gyda hynny mewn golwg, pam nad oes gan y cod weithdrefn graffu ynghlwm wrtho, a pham nad oes dyletswydd i ymgynghori ynghylch y cod? A wnaiff Llywodraeth Cymru gyhoeddi cod ymarfer drafft o leiaf cyn cyfnodau diwygio'r Bil er mwyn i Aelodau gael cyfle i graffu arno?
16. Mae adran 38(3) yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ddiwygio adran 38(2) o'r Bil i bennu materion eraill y dylai strategaethau caffael fynd i'r afael â hwy ac i leihau nifer y diwrnodau a bennir yn adran 38(2)(c) (yr uchafswm nifer y dyddiau ar gyfer talu anfoneb). Mae hwn yn bŵer a all ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol (pŵer Harri VIII) ond eto dim ond y weithdrefn graffu negyddol a ddefnyddir. Mae canllawiau drafftio Llywodraeth Cymru yn argymhell y dylai unrhyw bwerau i wneud is-ddeddfwriaeth sydd â'r gallu i ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. Yn sgil hyn, pam yr ydych wedi penderfynu defnyddio'r weithdrefn graffu negyddol yn unig yn yr achos hwn?
17. Mae adran 48(1) o'r Bil yn nodi y "daw'r Ddeddf hon i rym ar ddiwrnod a bennir gan Weinidogion Cymru drwy orchymyn". Pryd yr ydych yn bwriadu i'r Bil ddod i rym, pe byddai'n cael ei basio gan y Senedd?

